Ч. 140 (13.088). Львів, вівторок 28. червня 1932. Opłata pocztowa zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Четвертрічно	14·00 „
Піврічно	26·00 „
Річно	48·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Голод на Радянській Україні

і його головна причина.

Розпучливі листи селян і робітників. — Нова мандрівка голодуючих селянських мас. — Історична пригадка на політику рад. влади з попередніх літ. — Голод як засіб правління.

Страшні відомости приходять з України. Країна, що має понад вісімсот тисяч квадратових кільометрів та понад 30 міліонів людности, переживає новий голод. Робітник — українець в области Донських козаків, що лежить на схід від України, пише:

„Тепер особливо на Україні мруть люди від голоду, та ще й як мруть: дуже побагато. Нам пишуть звідти, що люди поїли не тільки худобу і свині, а навіть їли дохлі коні, поки були. На Вкраїні зачепитись нізащо, тай люду вже мало, він увесь порозїздився по других країнах діставати собі засоби для життя. Та життя ніде нема. А з Північного Кавказу (до якого належить і Донська область — прим. Ред.) скоро українці всю кукурудзяну муку повивозять. Якби Ви бачили, що тут тільки робиться: кожний день по залізницях їдуть ешелони людей туди й назад з клунками борошна. Люди продають із себе останню одежину і купують борошно. Багато людей гине в дорозі від знесилення. Якби зрахував по дорогах людей, то не вбрав би в міліони. Кукурудзяна мука здорожала до 50 карб. за пуд, а була 8 карб., пшеничної муки мало видно, тай та по 100 карб. пуд (пуд = 16,38 кг.). Робітники не дістають нічого по твердій ціні, крім хліба. Хліб дають поганий, чорний тай того мало. Всі люди тільки й говорять про хліб. На Україні нічого не роблять, лише їздять по хліб, де надіються його дістати. Ярого дуже мало засіяно. Землі стоять облогом. На підприємствах помітна разураз зміна робітників, особливо в копальнях. **Правительство ніяких засобів не вживає проти голоду.** Правда, видали приказ, що кожний робітник і селянин у колективнім господарстві та одноосібник має право держати корову і свиню, та тепер трудно їх заводити. Не знаємо, що буде далі, і якими жертвами скінчиться цей голод...."

Цей лист датовано 4. червня 1932 р. Другий лист з України, писаний на місяць раніше, подає такі факти:

„У нас тепер страшна голодівка: за один пуд муки платять 100 карб. і то не захопиш. А врожай 1931 р. був у нас добрий. З Н. Н. (село на Херсонщині) мусіли селяни віддати державі більше, як 40 тисяч пудів пшениці (40 вагонів). Хто заробив за літо більше, як 12 пудів, теж віддав державі. Картоплю також віддали, так що й на насіння не зосталося. Коні в колективі здихають з голоду, бо годують самою житньою соломою. В час посіву коні пристають. У мене ще зосталося харчів на один місяць, а тоді не знаю, що буде. Корову віддав у державу на заріз, не маю ні свині, ні корови. Напевне прийшов кінець нашого життя. Сала нема, молока нема й не буде. Коров цього року майже не лишилося, всі кінчені. Всім біда. Добро від нас утекло, осталося тільки лихо...."

Наведені листи від двох українців-робітника й селянина — яскраво характеризують відносини на Радянській Україні під пануванням більшовицького державного капіталізму. Вже втретє Радянська Україна переживає голодову катастрофу. Який жахливий парадокс! Україна, „шпихлір Европи" перед світовою війною, ця Україна тепер сама голодує. Країна родючої чорної землі, з якої перед світовою війною вивозили за кордон що року більше, як півшоста міліонів тон зернових продуктів — головно пшениці — тепер сама гине з голоду через недостачу і відсутність харчових продуктів.

Яка причина голоду на Україні? Найважніша причина така: вона полягає тільки в політиці економічного визиску, яку веде чужа українському народові влада московських більшовиків на Україні. Наведемо кілька фактів. В році 1921—22 український нарід переживав страшний голод, бо влада силою конфіскувала була в українських селян усі харчеві продукти. Коли після періоду „военного комунізму" на Україні та в Московщині настала голодова катастрофа, то рад. влада зовсім не помагала українському населенню, лише зосередила увагу всіх власних і закордонних допомогових організацій виключно на прохарчуванню російської людности над Волгою.

Маємо безліч документів, що характеризують цю брутальну, егоїстичну політику московської влади супроти голодуючої української людности в році 1921—22. Напр. американський проф. Г. Фішер (H. Fisher) у своїй книжці про діяльність Американської Допомогової Організації A. R. A. (American Relief Administration), що на її чолі тоді стояв теперішній президент Гувер, пише, що центральний радянський уряд уживав всіх зусиль для того, щоби не допустити допомоги A.R.A. на Україні. Проф. Фішер пише:

„Політика комуністичної партії щодо голоду на Україні цікава з багатьох сторін. Більшовицьке правительство не тільки ховало від A.R.A. те, що діялося на Україні, але надто воно старалося активно перешкодити навіть найменшій можливості встановити звязок між Україною та Америкою... Перед тим, як АРА почала свою діяльність (січень 1922 р.) ні московський ні так званий харківський уряд не зробили нічого поважного для допомоги голодним на Україні. Від літа 1921 р. і до осени 1922 р. відбувалося збирання і перевіз харчевих продуктів з України в далеку область Волги. Недостача цих продуктів спричинила смерть людности на березі Чорного Моря...."

Норвежський капітан Квіслінґ, співробітник Фр. Нансена, коли був на Україні, телеграфував до Женеви 22 лютого 1922 р., що в Південній Україні вмирало тоді з голоду 8 міліонів душ. Жан де Люберсак, економічний експерт при комітеті Нансена, переконався в літі 1922 р., що на Україні в багатьох місцевостях вимерло до 85 відс. всієї людности.

Бачивши смерть міліонів українців, яким російська влада не тільки не помагала, але ще й перешкаджала чужинцям принести нещасним хоч малу полекшу, — такий безсторонній свідок, як Квіслінґ зазначає в своїм звідомленні з р. 1922, що

„Це кидає погане світло на ті особи, що мали рятувати положення на Україні".

Одна з найбагатших країн в цілому світі — Україна — під жорстоким режімом московських більшовиків побачила випадки **людоїдства в рр.. 1921—22!**

Голодова катастрофа на Україні повторилась у зменшеній силі в рр. 1928—29. Причина була та сама: реквізиції хлібних продуктів у селянства. Коли голод на Україні з рр. 1921—22 і 1928—29 можна було почасти вязати з тодішніми несприятливими атмосферичними обставинами (велика посуха), то теперішній голод вибух після **дуже доброго врожаю 1931 р.!**Сколективізоване більше, ніж на 70 відс. українське селянство мусіло під террором віддати всі свої харчеві продукти совітській владі. Податкова шруба виглядала на Рад. Україні в рр. 1931—32 ось як: з 1400 міліонів пудів зернових продуктів, які мало дати сільське господарство цілого Радянського Союзу, одна Україна мусіла дати 434 міліони пудів. („Ізвестія", Москва 7. травня 1932 р.). Хоч людність України творить тільки около 19 відс. населення цілого СРСР, то проте ця людність платить аж 31 відс. сільсько-господарського податку!

Протягом осени 1931 р. та зими і весни 1932 р. — московська радянська влада вичистила так ґрунтовно Україну від запасів збіжа, що населення УСРР опинилось перед весняною сівбою без зерна. Це була головна причина того, що на Україні на весну 1932 р. **майже половина поля лежить не оброблена.**

Українське хліборобське населення, обрабоване комуністичною диктатурою, тікає у світ за очі, куди можна, аби врятувати життя своє та своїх дітей перед голодом. І знову ж, як це було в попередніх роках, радянська влада нічим не допомагає вмираючій з голоду людності. Неознайомленому з революційними подіями на Україні здається незрозумілою й дивною така байдужість української радянської влади до голодуючої „власної держави". Справжню причину цієї політики знають лише ті, які знають і тямлять появу рад. влади на Україні, її правдивий характер і цілі та засоби правління на всіх без вимку ділянках життя. Голод є найпевнішим політичним союзником московської окупаційної влади на Україні, але цей союзник може стати теж найгрізнішим ворогом. Бо кожна палиця має два кінці.

О. М—ра.

[1]) H. Fisher: The Famine in Soviet Russia. The operation of the American Relief Administration. New York, 1927, pag. 261—66.

[2]) Jean de Lubersac: Un voyage d'enquete économique en Ukraine, Geneve, 4. липня 1922.

[3]) La Famine en Ukraine. Geneve. 1922.

—o—

Справа українських петицій

в Палаті Послів.

Петиція у справі політичних вязнів на розгляді Комітету Трьох.

В англійській Палаті Послів запитувано минулого місяця секретаря закордонних справ, що сталося з петицією, яку внесли до Союзу Народів представники української меншости, протестуючи проти кольонізації українських земель польськими військовими осадниками. Як відомо, Комітет Трьох рішив не предкладати тої петиції на аґенду Ради. Рішення Комітету Трьох мало бути проголошене друком. Тимчасом, як повідомляють з Женеви, польський уряд запротестував проти опублікування рішення Комітету Трьох і воно не буде подане до загального відома.

Щоби довідатися про долю другої петиції, яка каже про українських політичних вязнів у Польщі, посол Рис Дейвис дня 20. ц. м. звернувся із запитом до секретаря закордоних справ.

На запит відповів підсекретар закордонних справ, капітан Еден, як слідує: „Цю петицію саме розглядає Комітет Трьох і дотепер не покінчив ще своєї праці".

(Укрбюро Льондон.)

—o—

Безвихідність льозанської конференції.

З Парижа повідомляють, що льозанські наради не ведуть до порозуміння. Англійська відповідь на французьку тезу в справі довгів і відшкодувань домагається счерквення фінансових зобовязань Німеччини ще рішучіше, ніж того домагався сам ф. Папен. Французька опінія є за тим, що найкраще перервати дальші розмови й закрити льозанську конференцію. Еріо пішов на максімум уступок і на дальші не піде. В Парижі думають, що конференція скінчиться так само невдачею, як конференції в Берліні, Льондоні і Парижі.

Покищо скінчилося на тому, що Еріо вернувся до Парижа, а ф. Папен до Берліна. Вправді поворот німецького канцлера пояснюють так, що він хоче намовити Гінденбурґа на деякі уступки для Франції, однак дотеперішнє становище німецьких міродайних чинників не вказує на таку компромісовість.

За які книжки зачиняють „Читальні“?!

ІЗ ДОКУМЕНТІВ ЧАСУ.

Borszczów, d. 18/VI. 1932.

Starostwo borszczowskie
No. B. 52/32.
Stowarzyszenie: Czytelnia
T-wa „Proswita“ w Borszczowie.
Zawieszenie działalności.

Do Zarządu Czytelni „Proświta“
na ręce Przewodniczącego Dr. Włodzimierza
Czyrowskiego w **Borszczowie.**

Na podstawie postanowień §§. 24 i 25 ust. 2 ustawy z dnia 15. listopada 1867. r. Dz. p. p. No. 134 o prawie stowarzyszeń zawieszam działalność Czytelni „Proświta“ w Borszczowie, ponieważ Czytelnia posiadała w swej bibljotece **książki o treści antypaństwowej**, a mianowicie:

1.) „Ukrainśki szkoły pid polśkoju władoju“, wyd. „Bystryci“, skonfiskowana Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21 z 1922. r.
2.) „Zaporożeć“, kalendarz na r. 1904, skonfiskowany Mon. Pol. Nr. 114 z r. 1929.
3.) „Kobzar“ **Tarasa Szewczenki,** początek książ**ki od 5 strony, skonfiskowany przez S. O. w Czortkowie na posiedzeniu niejawnem dn. 19/IV 1932.**
4.) „Sicz“, Almanach 1868—1898 r., skonfisk. Dz. Urz. M. P. i T. No. 7. z 1925.
5.) „Wełykyj deń“, dramatyczna poema, Roman Kupczynśkyj, skonfisk. Mon. Pol. Nr. 287 z r. 1930 Dz. Urz. M. P. i T. No. 8 z r. 1930.
6.) „Prykarpatśka Ruś“ O. A. Markowa 1895, skonfisk. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 36 1932 r.
7.) „Borot'ba za ohnyszcze ukr. kultury w zachidnych zemljach Ukrainy“, Wasyl Mudryj, nakład Krajewoji Studentśkoji Rady, Lwów 1923, skonfisk. orzeczeniem S. O. we Lwowie, Mon. Pol. No. 109 z 1923 r., które to książki skonfiskowane zostały przez władze sądowe, wobec czego dalsze istnienie i działalność stowarzyszenia stały się dla Państwa niebezpieczne.

Od tego orzeczenia wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego Tarnopolskiego, które podać należy do tut. Starostwa w przeciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia z tem, że wniesienie odwołania niema mocy wstrzymującej.

Starosta powiatowy: **Wasiewicz.**

В доповнення повищого офіціяльного документу зазначуємо, що борщівське повітове старосто припинило діяльність так Філії Т-ва „Просвіта“ як і Читальні „Просвіти“ в Борщеві **та 16 читалень в борщівському повіті.**

У Філії в Борщеві і в читальнях забрали такі книжки:

1) „Жалібна книга“ — поіменний спис членів УГА, що умерли в часі українсько-польської війни, 2 випуски. 2) „Український Інвалід“ — календар за 1924 р. 3) „Українські школи під польською владою“ Івана Герасимовича. 4) Календар Червоної Калини за 1923 р. 5) Перший руско-американський календар за р. 1897. 6) „Альманах“ русько-українських богословів, зладжений Ал. Сушком в 1902 р. 7) „Дніпро“, календар за р. 1913. 8) „Боротьба за огнище укр. культури“ В. Мудрого. 9) Збір пісень „Ще не вмерла Україна“. 10) „Запорожець, календар за 1924 р. 11) **Ілюстрований календар „Просвіти“ з 1897 р.** 12) Історія України. Хто автор — не знати, бо нема перших сторінок. Відноситься до часів перед виступом гетьмана Скоропадського, — квітень 1918. 13) **„Вплив Польщі на економічний розвій України-Руси“. Автор: о. Тит Войнаровський, р. 1910.** 14) Львів, його минувшина і теперішність — Ів. Крипякевич, 2 примірники. 15) „Українці як нарід“ В. Пачовського р. 1907 (Чернівці). 16) **„Як Болгари здобули свободу“ в 3-ох частях, С. Русова, р. 1909. 17) „Початки ґеоґрафії“ Ст. Рудницького, р. 1918, Вид. „Вернигори“.** 18) „Прикарпатська Русь під владою Австрії“. Рік 1895. Львів. 19) „Великий день“, драм. поема Романа Купчинського, Львів 1921. 20) „Олексій Корнієнко“ А. Чайковського. 21) „Січ“, Альманах 1868—1898, Львів 1898. **22) „Кобзар“ Шевченка.** Чие видання не знати. Є 72 поем. Нема перших сторін. **23) „Карпато-руске письменство“, Д-р Франко, 1900 р. XVII—XVIII. в. 24) Записки Наук. Т-ва Шевченка, Т. VII. 1898, кн. III. і IV.** 25) „Панщизняний хліб“ і інші оповідання — Ів. Франко, р. 1913. Львів.

Додатково забрала поліція дня 10. червня ц. р. слідуючі книжки:

1) „Семен Палій, герой укр. народу“. Львів 1908. 2) „Листи про Ірляндію“, Олександер Кониський, Львів 1904. 3) **„Начерк історії укр. літератури“ Богдана Лепкого, Коломия.** 4) „З історії укр. землі“. Микола Залізняк, Просвіта 1911. 5) „Боротьба кольоній англійсько-американських за волю“. М. Залізняк, 1905. 6) „Пригоди запорожських скитальців“, Ві Будзиновський, 1927. 7) „Минуле України в піснях“, О. Олесь, 1930. 8) **„Про життя і діяльність Ол. Кониського, І. Франко, 1901.** 9) „Ukraina Irredenta“, Ю. Бачинський, 1900. 10) „Від атеїзму до анархізму“, О. В. Катран, 1908. 11) „З наших боїв і змагань“, Каролина Светні, 1912. 12) „Ірляндські оповідання“, Софія О. Браен, 1925. 13) „Поділ Галичини“, Ю. Бачинський, Чернівці 1897. 14) **„Етноґрафічний Збірник“, М. Грушевський, Львів 1896.** 15) **„Література галицько-руська“ М. Шашкевича, Вол. Коцовський, Львів 1894.**

Домова війна в Німеччині.

Кріваві бої між гітлерівцями в Берліні повторюються днями і ночами. Обі ворожі сторони будують на вулицях барикади, стріляють з кріслів і ведуть справжню війну. Число вбитих і ранених більшає. В дільниці Моабіт проголошено воєнний стан. Про подібні події повідомляють з інших німецьких міст. Гітлерівці у своїх пресових органах домагаються від влади розвязання комуністичної партії та оголошення виїмкового стану в цілій Німеччині. З подібним домаганням виступили в пруському соймі.

Одночасно зростає напруження між урядом німецької республики і Баварією. Голова баварської людової партії Шефер виголосив у Мінхені промову, в якій заявив, що баварський уряд не уступить перед терором і боронитиме своїх прав. Може надійти час, коли республиканська Баварія відкличеться до своєї молоді, щоби не допустити до розпаношення гітлерівців. Промовець закликав зібраних зложити присягу, що кожної хвилини стануть до оборони свободи. З другої сторони гітлерівський табор мобілізує всі сили до розправи з републиканцями. На неділю приготовляють новий марш на Мінхен, в якому візьме участь 40.000 озброєних штурмовців, стягнених з цілої Німеччини.

По широкому світі.

Пруський сойм ухвалив амнестійний закон для політичних вязнів, призначений головно для гітлерівців.

Сенат Злучених Держав приняв проєкт закону, що призначує два міліярди долярів на публичні роботи задля заняття безробітних. Гувер противний цьому законові.

Революція в Сіямі.

Як повідомляють із Банкоку, в Сіямі вибухла під проводом сухопутної армії та фльоти революція, що має на меті визволити край від влади князів. Революціонери арештували кільканацять князів і вищих урядовців. Шефа ґенерального штабу вбили. Один воєнний корабель відплив до Гуміну, щоби забрати короля, який там перебуває, і привезти його до столиці.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 28. ЧЕРВНЯ 1932.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА

Мистецтво і підсвідоме.

Мистецтво і загал.— Підсвідомі процеси.— Що переживає артист. — Національні почування.

Мистецтво та життя не вільно трактувати як два окремі, нічим не звязані зі собою прояви.

Мистецтво є щойно вислідом життя і як таке, містить у собі, передовсім у духовій та емоціональній ділянці всі його компоненти.

Бажаючи відгадати чи передбачити духово-емоціональні прикмети даного мистецтва в якійсь добі, треба у першій мірі зазнайомитись з головними духовими течіями, як головними компонентами духового життя даної доби.

Духове життя людини (і загалу) може йти двояким шляхом: може бути розквітом та довершенням матеріяльного, наскільки обставини матеріяльного життя є додатні, або може бути реакцією, пристрасним протестом проти матеріяльних обставин, наскільки вони відємні.

Без огляду на те, чи ми годимось з обставинами зовнішнього життя, чи, навпаки, ставимось до них негативно — це зовнішнє життя є тим предметовим матеріялом, довкола якого ґрупуються духово-чуттєві переживання одиниці, так само як і загалу.

Під поняттям „загалу“ розумію більшу скількість одиниць, підчинених однаковим або бодай, у рішаючих справах, подібним обставинам життя, наслідком чого, з конечности, деякі душевні переживання є спільні всім членам даного загалу.

Душевні переживання наші, звісно, не обмежуються до клаптика психічної теритоції, освітленої нашою свідомістю. Поза оцим релятивно вузьким клаптиком людської свідомости істнує безліч, ближче невідомих нам, психічних процесів. Їх сучасна психольоґія окреслила спільною назвою: підсвідоме.

Підсвідомі як і свідомі душевні переживання — це у великій мірі психічні реакції, викликані обставинами зовнішнього, матеріяльного, кажім навіть: — щоденного життя. „Щоденного“ тому, що *рішаючі* чинники життя саме характеристичні тим, що відбиваються в щоденному житті загалу, отже також одиниць.

У моїх попередніх статтях (фейлєтони „Діла“ з 26, 27, 29, 30. і 31. III. ц. р.) схарактеризовано мистецтво як психольоґічний прояв. Стає ясно, що тимсамим усі його вияви, чи то у формі загально помітних змін, сповидних „поворотів“ чи інших ознак — завсіди виростають із психольоґічних потреб.

Артист переживає духово менше-більше те саме, що інші пересічні одиниці, з додатком особливих настроїв, питомих артистично-творчим вдачам. Що більше, душевні реакції артиста, людини незвичайно вражливої, бувають багато сильніші, ніж у пересічних людей. Візія у нього повніша, зрозуміння проявів життя — глибше.

Хтож бо й висловив національну славу або національне горе більш захоплюючо, як не артисти-поети або артисти-малярі?

Чому це так?

Очевидно тому, що вони так відчували. Ніхто їм не накидував, ніхто їм не наказував творити у цім або тім напрямі. Творчість їхня виросла виключно з власних психольоґічних потреб, що були заразом потребами загалу, з якого вони вийшли.

Супроти того не можна трактувати мистецтво як одно, а національні почування як друге, що не має нічого спільного з мистецтвом або навіть стоїть на перешкоді для його успішного розвитку. Навпаки, національні почування скрізь, у всьому світі, були і є одним з найсильніших спонук мистецької творчости чи в літературі, чи в малярстві.

Мистецькі інтуіції національного характеру позатим переважно беруть почин у колективно-підсвідомих елементах, отже у найглибшім ґрунті підсвідомого. Один уступ зі статті „Нова мистецька дійсність“ М. Осінька*) знаменито ілюструє мою думку про життєвий звязок зовнішніх обставин із мистецтвом. Говорячи про різні напрямки модерного малярства, автор статті м. ін. каже: „А що сучасний життєвий реалізм з його суспільними ідеалами під питанням знаком, з його здеправованою, силуваною етикою не міг стати змістовою основою сучасного мистецтва, тому то модерне мистецтво мимоволі мусіло від цього реалізму відмежуватись. Зосередивши свою увагу на формальних компонентах, перейшло до абстракту і таким способом дало мистецькій творчости нову предметовість“.

Що є правдою або навіть конечністю для культурно рафінованої Франції, Італії та хочби Німеччини, те ще не є правдою, ані тим менше конечністю для нас. У нас ще є цілі та ідеали, що надають сірій буденщині траґічну красу та величь. Наше мистецтво не має потреби відвертатись ані відмежуватись від реалізму життя, бо це наше життя вщерть заповнене компонентами просто неоціненими для перетворення їх у мистецькій формі.

Нам не треба шукати абстрактної предметовости.

Реалізм нашого життя містить у собі безмежне багацтво реальних предметів, кращих від усяких абстрактів.

•

*) Гл. 1, зошит стр. 5, мистецького журналу „Мистецтво“, виданого асоціяцією „Анум“, весна 1932.

Лугове свято у Львові.

Площа Сокола-Батька у Львові була минулої неділі, 26. ц. м. попол. знову збірним місцем для великої народньої імпрези — Лугового Свята, що має у нас вже свою традицію. Погода дописала і свято вдалося. Крім львівської лугової організації прибуло яких трицять Лугів, мужеських і жіночих, з краю, так що в дефіляді взяло участь 725 луговиків і 320 луговичок, разом 1045 осіб. Руханковий стрій для мужчин (чорні штани і біла, переважно вишивана сорочка) і для жінок (народній стрій) був майже одинаковий і тому масові вправи робили враження вимаганої одноцілости.

Гарно вийшла зараз перша точка: вправи луговичок хустинами. Не хотілося вірити, що вправляють переважно сільські дівчата. Добре випали вправи луговиків вільноруч, які справністю і точністю рухів веліли забувати, що це люди, стягнені в останньому дні з ріжних сторін і середовищ. Те саме враження робили мішані вправи луговиків і луговичок, що імпонували своєю масовістю, виповнюючи всю площу по береги. Щирим сентиментом навівав ритмічний хоровід луговичок до пісні „Чорна ріля зорана". Пописи малих луговичок і луговиків, що вивели кілька точок, слід теж зачислити до удатних, як не менш чисто руханкові вправи луговиків (вежі, тощо). В програму свята входила теж роздача нагород (образи, книжки, медалі) особам, що заслужилися для лугової організації.

Командував сам голова лугової організації, д-р Дашкевич і тут насуваються деякі заміти. Розставка відділів на площі грішила задалто повільним темпом, проволікуванням початку вправ і відходу з площі, довгими перервами, через що свято затягнулося до темної ночі. Годі нам не підкреслити цілковитого браку енергійних впорядчиків, наслідком чого між публикою був хаос. Ніхто не подбав про місця для преси, ані для тих, що потрібують сісти (пані, старші громадяни), недисциплінована публика виходила на площу вправ, проходжувалася внутрішньою дорогою; вояки, дівчата, дядьки з батогами виходили на середину, так, що в другій половині програми слідити за вправами було майже неможливо.

Публики було яких три тисячки, переважно з краю, було досить львівського міщанства, зате дуже мало т. зв. інтеліґенції. Що правда, чимало осіб з останньої катеґорії скоро відійшло, не маючи де сісти.

О. К.

ПРИСУД НА СЛУЖБОВЦІВ НАЙВИЩОГО СУДУ.

У суботу запав у варшавському окр. суді присуд проти службовця Найв. Суду Щота й 15 інших обвинувачених у комунізмі. Щота засудили на 6 літ тюрми, його сестру Гонорату, бібліотекарку Найв. Суду на 1 рік твердині, аплікантку Н. Суду Гольчівну, Ляпонівну, Детерасінського та Найдусівну по 4 роки тюрми. Стару Юнґерман і Добровольського по 3 роки тюрми.

У статті п. Михайла Драґана „Традиція і поступ у національнім мистецтві" постійно протиставлені національні почування з психольоґічними потребами, немов би це були два чужі та ще й суперечні собі чинники. Окрім цього, замість слова „національне", автор у деяких місцях уживає слово „політичне", і то неначе оба поняття були би ідентичні. Ані в моїх статтях, ані, здається в думках нашого інтеліґентного загалу, поняття „політичне" ніде не виступає у звязку з мистецтвом. „Прислужитись політичним чи іншим потребам, а не потребам чисто мистецьким" (слова М. Драґана) булоб дійсно варварське відношення до мистецтва, і в такій думці не посуджую нашого інтеліґентного загалу.

Читаємо дальше у згаданій статті: „Мистецький твір мусить бути наповнений живим актуальним змістом, а не сконструований розумовим міркуванням. Не виправдають його в останнім випадку ніякі, хоч би не знати які високі патріотичні завдання. Мистецький твір мусить бути у першій мірі мистецьким твором, а такий виростає лише з психольоґічних потреб даного часу і для даного часу".

Дивно! Невже „високі патріотичні завдання" є нині для нас щось окреме від наших психольоґічних потреб? А мистецький твір, надиханий болючо-живою любовю до власного народу хіба не наповнений „живим актуальним змістом"?

А любов до батьківщини, пристрасні змагання до визволення її, хіба це щось виключно раціональне? „Раціональною" є і мусить бути політика, як один з практичних засобів осягнення цілі. Але між політикою і стихійною потребою національного розвою є така сама засаднича ріжниця, як між стихійною потребою мистецького вислову і його єдиним матеріяльним засобом: технічно-формальним.

(Продовження буде).

Орґанізаційний рух у краю.

ПОВІТОВА НАРАДА В СКОЛІМ.

Дня 15. червня ц. р. вполудне відбулася в Сколім у салі Захисту повітова довірочна нарада Українського Національно-Демократичного Обєднання. На нараду прибули відпоручники майже всіх сіл сколівського повіту. Проводив голова Повітового Нар. Комітету д-р Булак, а секретарював д-р Долинський. На нараду допущено в характері гостей декілька молодих людей, між якими були і студенти високих шкіл. По розпочатті наради молоді люди, надуживаючи права гостинности, зробили коршемну бучу і по відчитанні якихось своїх резолюцій покинули салю наради. По тій події відбувалися наради правильно. Звідомлення з діяльности Української Парляментарної Репрезентації виголосив посол Великанович, а головний секретар В. Целевич виголосив організаційний реферат. По нараді виязалася довша дискусія, в якій забирало голос багато селян. Нарада вирішила поширити членство УНДО і збільшити скількість передплатників партійного органу „Свобода". Присутні з обуренням напятнували виступ молодих невідповідальних людей.

—o—

Пілсудський в Перемишлі.

Як ми вже повідомляли, до Перемишля приїхав марш. Пілсудський. З тієї нагоди відбулися збори ББ., на яких ухвалили, що президія віча має піти до команди ОК і віддати честь Пілсудському. В год. 3. над раном Пілсудський виїхав автом на прохід. На пл. На Брамі авто зупинилося і Пілсудський висів та пішов пішки вул. Францішканською та Ринком. В 6. год. веч. фотографувався в огорді палати.

З Пілсудським приїхав віцемін. Бек, д-р Войчинський та полк. Глабіш. Із старшинами відбував Пілсудський воєнні гри.

Пілсудський вернувся у Варшаву.

26-го червня в 12. год. вполудне вернувся Пілсудський до Варшави після 3-денного побуту в Перемишлі.

Зїзд староруських товариств.

29. червня відбудеться у Львові в Народнім Домі зїзд культурних і господарських старорусских товариств. Мають обговорювати програму діяльности на найближчу будучину. В зїзді візьмуть участь і старорусскі кооперативи й освітні товариства.

БАВАРІЯ ВІДКИНУЛА УЛЬТІМАТ МІНІСТРА ВН. СПРАВ.

На конференції кр. міністрів вн. справ міністр вн. справ Німеччини фон Гайль зажадав від країв ультімативно, щоби до 27. червня скасували в себе заборону ношення одностроїв і відбування зборів. Премієр Баварії Гельд на спец. засіданні сойму в урядовій заяві повідомив, що баварський уряд постановив не скасовувати обох заборон, щоби вдержати в краю порядок і охоронити життя горожан перед вибриками боєвих організацій. Баварський сойм у резолюції одобрив становище баварського уряду.

ШЕФ РАЙХСВЕРИ У КЕНІҐСБЕРҐУ.

Німецька військова влада робить приготування до маневрів, які відбудуться ще цього літа у Сх. Прусії. Шеф райхсвери ген. Гамерштайн приїхав до Кеніґсберґу й обїздить терени, на яких відбудуться воєнні гри полків і бриґад, а опісля дивізій. Відбуваються теж вправи цив. населення для протиґазової оборони.

—o—

ЗОЛОТО З ПОЛІССЯ У ЛЬВОВІ.

На Поліссі в посілості Осада (власність львівського промисловця Осінського) при копанні криниці натрапили на пісок, у якім є ніжненькі платиночки, схожі на золото або міку. Осінський привіз кільканацять кґ. того лискучого жовто-золотого піску для досліду, чи нема в ньому золота. Кажуть, нібито вже ствердили, що в піску крім міки є чимало золота.

—o—

САМОГУБСТВО СТУДЕНТКИ УНІВЕРСИТЕТУ.

У Львові при вул. Локетка 6 отруїлася лізолем 22-літня Єті Перльмутер, студентка фільософії львівського університету. Рішилася покінчити з життям тому, що звів її асистент одної з львівських шкіл. Перльмутерівну відвезли до шпиталю в дуже грізному стані.

—o—

САМОГУБСТВО ПОЧТОВЦЯ.

У Снятині застрілився старший почтовий підурядник Петро Петришин. Мав за собою вже 34 роки служби. Нездужав останніми часами на переслідуючу манію. Осиротив жінку та двоє дітей.

ЩЕ ГРАНАТА.

БРОДИ, 25. 6. ПАТ. Пятеро дітей з Ясенова найшло в полі артилерійську гранату з часів світової війни. Діти бавилися гранатою і вона вибухнула та розшарпала одну дитину, а четверо поранила. Їх відвезли до шпиталю.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

У БЕРЕЖАНАХ НЕ РОЗВЯЗАЛИ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ.

У сьогоднішньому числі „Діла" в рубриці „Новинки" подали ми за ПАТ-ом вістку, що бережанську міську раду розвязали за надужиття... Тепер ПАТ подав доповнення до тієї вістки, яке спростовує її настільки, що гром. раду не розвязано в Бережанах, лише в с. Дмухавці (пов. Бережани).

ЗЛОДІЙ ВТІК КРІЗЬ ВІКНО ЗІ САЛІ РОЗПРАВ.

У перемиському суді відбувалася розправа проти Мих. Ґураля, злодія, обвинуваченого в обманстві. Коли суддя став переслухувати Ґураля та при цьому переглядав акти, злодій скористав із того і кріль вікно вискочив на Ринок. Заки вязничний дозорець зорієнтувався, Ґураль був уже Бог зна де. На другий день поліція в Острові впала на слід Ґураля та повідомила про це перемиський комісаріят. Проти Ґураля вислали пішу та кінну стежу. Стежа здибала Ґураля, вязничний дозорець візвав його, щоби станув. Ґураль не послухав, тому дозорець вистрілив і зранив його в ногу та живіт. Ґураль не зважаючи на рани втікав дальше, кинувся у Сян біля бровару „Вікторія", переплив на другий бік і скрився в лозах. Тут його зловили та відставили до вязничного шпиталю в дуже тяжкому стані.

СИН УБИВ БАТЬКА.

На Замарстинові при вул Річній ч. 20 жив 58-літній огородник Михайло Пест із жінкою та 28-літнім сином Тадеєм, відливачем заліза. Син не хотів працювати, а жадав грошей від батька. Батько спочатку давав гроші, бо думав, що син не має постійного заняття. Та коли переконався, що син не хоче працювати а приятелює з найгіршим підміським шумовинням, сказав, що грошей не дасть. На цьому тлі приходило до суперечок. У суботу вже хотів син убити батька та мати прикликала поліцая і цей нібито успокоїв сина. Та як поліцай забрався син пішов до товаришів і пив із ними для відваги. Про це довідався батько, тому пішов ночувати до комірки. Коли син вернув до дому, а не застав батька, повибивав шиби. Потім вийшов на вулицю і тут на хіднику вигострив різницький ніж. І знов узявся шукати батька. Колиж переконався, що батько замкнувся в комірці, виліз на дах, щоби туди дістатися до середини. Батько відчинив двері та пустився втікати. Син за ним. Батько запоротався. Син здогонив батька та завдав йому ножем у плечі та серце три удари. Батько згинув на місці. Тоді син вбив собі ніж у живіт по саму ручку. Рятункова станція забрала вбивника у безнадійному стані до шпиталю.

—o—

Спортові висліди.

ЛІҐОВІ МИСТЕЦТВА.

КРАКІВ. Краковія—Польонія 6:2 (0:1).
ВАРШАВА. Погонь—Леґія 2:1 (2:0).
СЕДЛЬЦІ. Варшавянка—22. п. п. 2:2 (2:1).
ПОЗНАНЬ. Варта—Чорні 1:0 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

КОР. ГУТА. Рапід (Відень)—АКС 5:2 (1:0).
ВЕЛИКІ ГАЙДУКИ. Рапід (Відень) — Рух 4:0 (1:0).
ЛОДЗЬ. ЛКС—Ред Стар 4:1 (2:1).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

СТАНИСЛАВІВ. Ревера—Україна 0:0.
СТРИЙ. Погонь—Бялий Орел 5:3 (2:2).
РЯШІВ. Погонь І. Б.—Ресовія 1:1 (0:1).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія—Світезь 10:0 (6:0)
ЛЬВІВ. II. Сокіл—Ольд-Бої 4:0.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Україна II. Білий Орел II. 2:1 (1:1). Змагання за мистецтво Б-кляси. Ворота добули Вовк і Крупельницький. Україна не використала аж 3-ох карних!

УКРАЇНА—ОЛЬД-БОЇ.

В середу, 29. ц. м., відбудуться на грищі Чорних в год. 17.30, змагання за мистецтво А-кляси між Україною і Олд-Боями. Обі дружини виступлять у найліпших своїх складах.

Протирадянські настрої у Швайцарії

У швайцарській федеральній Раді відбулася дуже цікава дискусія у справі урядової ґарантії швайцарського експорту до Радянщини. Ґарантії жадали головно продуценти машин, що сподівалися одержати радянські замовлення. Їх підтримували деякі представники робітництва. Але прихильники торговельних зносин з Радянщиною за всяку ціну віднесли рішучу поразку, їх пропозиція зібрала ледви третину голосів. Політичне значіння цього рішення без порівнання більше ніж економічне. Швайцарія з її понад 4 міліонами населення великого економічного значіння мати не може, але вона стала тепер осередком політичного життя Европи. Протибільшовицька арґументація переважаючої більшости швайцарських політиків та преси, особливо в часі двох світових конференцій, без впливу на світову політику не лишиться. Провідні денники французької Швайцарії „Журналь де Женев", „Ґазет де Льозан" та деякі інші рішуче протестують проти торговельних зносин з Радянщиною, зазначуючи, що московський уряд свідомо прямує до руїни економічного життя Европи, та вказують на те, що радянські засоби поживи відібрано від населення, яке вмирає з голоду, а радянське дерево добуто примусовою працею. Теж саме пишеться і про радянський камінний вугіль, що продається в останнім часі в Льозані.

У великій статті, докладно обґрунтованій статистичним матеріялом, доказує „Журналь де Женев", що ціла світова кріза викликана у значній мірі московським урядом, який тримає населення Радянщини на жахливо низькім рівні життєвих потреб та руйнує азійські ринки збуту европейських товарів. Ця стаття мабуть була написана спеціяльно під увагу льозанської конференції, що ставить своїм завданням працювати над поборенням світової крізи.

(Укр. Бюро в Жен.)

За підтримку важної культурної установи.

Про важкі умовини праці нашого найкращого театру.

Театр ім. Тобілевича, єдиний український театр, який має право на назву культурної інституції, переживає тяжкі часи.

Загально признають, що цей театр є найкращий — обєднує він найкращі акторські сили й дає найкращі вистави.

„Найкращі" безумовно в релятивному значінні — оскільки на це дозволяє наша сувора дійсність. Але не забуваймо, що добра постановка песи — це річ дуже коштовна, і щасливіші театри інших народів для своїх показних вистав мають джерела в державних чи міських субвенціях.

Наш театр зданий на власні сили (бож серіозно не можна брати під увагу тієї маленької допомоги, яку має театр від міської львівської ради). Одначе колись станиславівське зорґанізоване жіноцтво допомогло добре своєму театрові і — він спромігся на кілька гарних вистав („Паяцик", „Мелі" й ін.). Ті вистави відразу видвигнули цей театр на перше місце і він старається триматися на томуж мистецькому рівні й досі.

Але вже ніяких допомог театр не мав. Звідкиж брав засоби на постановки? З власної каси, а ця каса така, що перші актори мусіли обмежити свою платню до 70—75 зол. на місяць. Та ось настав такий час, що й така самопожертва, таке самовідречення акторів, не можуть удержати театру. Зійти на рівень театрика, „шопки", театр ім. Тобілевича не може й не хоче, а вдержатися на відповідній мистецькій височині (декорації, костюми, хор, орхестра, балет і т. д.) — своїми власними засобами не в силі.

І ось повстає загроза... Перед нами — лист від членів театральної дружини ім. Тобілевича: „Біля нас така матеріяльна біда, якої ще не було. З дня на день думаємо, як з того вилізти. Якщо громадянство не допоможе, то кажу щиро: театр розлетиться... Напишіть статтю про нашу страшну крізу — рятуйте такий добрий театр, бо більше такого театру не буде..."

Це вже голос розпуки... Якщо громадянство знову не підсилить театру, він упаде — і на нашому сумлінні буде занепад такої культурної установи, як театр ім. Тобілевича. Поможім йому!

Наше громадянство, треба сказати, має вже досить ріжних обовязків, — але й цього не можна легковажити. Врештою відзиваємося до прихильників і аматорів доброго театру, яких у кожнім місті є досить.

Отже хай ці ш. прихильниці й прихильники доброго театру заснують у своїм місті „Гурток допомоги театрові ім. Тобілевича" (чи яку секцію при „Просвіті", „Союзі Українок" і т. п. — де і як зручніше) і хай цей гурток уже розвиває відповідну акцію для допомоги живому театрові. Якщо цю акцію повести пляново й по всьому краю, то театр не лише буде врятований, але буде мати можливість для піднесення себе ще на вищий мистецький рівень.

Мусимо рішати: чи дійсно хочемо мати художній театр, чи ні. Якщо „так", то не легковажмо собі цієї справи, а трактуймо її, як важну культурну справу першорядної ваги і ставаймо всі до помочі.

Зокрема, доки такі „гуртки прихильників" зорґанізують *плянову й постійну допомогу театрові*, хай вони вжиють усіх можливих засобів, щоби підчас вистав театру ім. Тобілевича у їхньому місті збільшити фреквенцію того театру своєю аґітацією, своїм добрим словом...

Рятуймо нашу культурну інституцію — допоможім їй!

Коломия, 15. червня 1932 р.

Д-р Андрій Чайковський, Олена Кисілевська, О. Дучимінська, Дмитро Николишин, Іван Зубенко

ЧИ ТО НЕ СОРОМ,

що я досі не є членом Матірнього Товариства „Просвіта"??

(Вкладка всього 2.— зол. в рік)

Справа будови дому „Рідної Школи" в Чорткові.

Хвальна Редакціє!

Тому, що від довшого часу хтось свідомо ширить неправдиві вісти про працю Комітету Будови „Рідної Школи" в Чорткові, постановив Комітет подати до загального відома українського громадянства, як фактично справа представляється. Перше почало ширити неправду „Слово Правди". Не розглянувши справи як слід, кинуло болотом на всіх і вся, бо нема нічого легшого, як киринити. Якби так того пана, що не мав навіть цивільної відваги підписатись повним іменем, запряг хоч трохи до роботи, то він певне був би менше видатний на діла, як на слова. В дійсності справа виглядає так:

З початком березня ц. р. розписав Комітет Будови „Рідної Школи" в Чорткові конкурс на проєкт. До конкурсу зголосились два будівничі, три інжиніри (між ними німець інж. Браунер) і Кооператива Інжинірських робіт у Львові. Поминувши це, що дехто жадав згори винагороди і присилав проєкт, роблений на коліні, то між всіми проєктами найліпший був інж. Браунера і то не лише згідно з опінією інж. Небенцаля, але й усіх громадян Чорткова, які до Комітету не належать та які проєкти бачили, бо кожний мав можність їх оглядати. Комітет не потребував засягати опінії фахівця, щоби сказати, котрий з проєктів йому найбільше подобався, бо проєкти оглядало найменше 50 людей і не було ні одного, хто вагався би у виборі проєкту. Якщо опінія стільки людей була за проєктом інж. Браунера, то опінія фахівця була вже чистою формальністю. Про видачу опінії просив Комітет якраз інж. Небенцаля тому, що цей робив вже частіше прислуги українським товариствам і все безінтересовно, як також і цим разом не жадав ніякої винагороди. А проте Комітет проєкту інж. Браунера не приняв тому, що був задорогий. Найбільше зближеним до проєкту інж. Браунера був проєкт буд. Демяна Еліїва з Копичинець

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 28. ЧЕРВНЯ 1932.

о. СОФРОН ЛЕВИЦЬКИЙ 2)

На теольоґії перед 50-ти літами.

Поділ години. — „Емпірія". — Веселі екзорти.

Життя в семинарії проходило досить одностонно і нудно. Рано, як звичайно, молитви і Служба Божа, на снідання суха булка за 4 крейцарі, а потім вихід на виклади, що тревали до год. пів до 1-ої. В год. 1-ій обід, який в той час був достатній і досить смачний, а складався з 3 страв і пів бохонця хліба. Згадуючи про обід, не можна мовчки поминути одної цікавої тодішньої семинарицької установи, а саме емпірії.

Виходячи після обіду з рефектара, стрічали ми щодня гурму менших і більших школяриків, які очікували свого обіду, т. зв. емпірії. Був це рід амбуляторійної бурси, яка віддала велику прислугу українському народові, бо багато-багато дітям помогла покінчити ґімназійні студії і заняти може неодно видне становище у нашім народнім житті. Про цю бурсу, ні про тих, що з неї користали, ні про тих, що її удержували ніхто ані в споминах, ані приватно не згадує. А була це, треба з признанням підчеркнути, правдива християнська трапеза, на яку давали страви ті, що їх собі дослівно від уст відіймали і нераз самі голодні від стола вставали. Удержували ту бурсу молоді 18—22-літні шляхотні люди, питомці семинарії з чистого християнського милосердя, так що часто навіть не знали, кому дають і хто з їх жертвенности користає. Досить було, що цей або той товариш попросив за емпірію для свого убогого знайомого чи кревняка, а вже рідко коли хто відмовив. Дати комусь емпірію значило відступити на цілий рік один раз у тижні одну страву з обіду, по черзі першу, другу, третю. Скільки то треба було тим товаришам, що займалися емпіріями набігатися та напроситися, заки назбиралося на одного учня 21 охочих і милосердних, які разом складали сім обідів на тиждень. А було таких емпіриків кількадесять, що користали з тої молодечої жертвенности і примушували неодного з нас жертвувати одну страву два, три, а нераз і пять разів у тижні. Отсе найгарніша риска тодішніх питомців, за яку нехай буде тим невідомим добродіям заслуга перед Богом, а у нас милий і вдячний спомин.

Крім емпіриків були також на удержанню питомців семинарії молоді люди, які обносили при столах страви. Їм треба було лишити кусничок кожної страви: 1 яйце, 1 пиріг, чверть хліба і т. п. Були це старші хлопці, здається бідні учні учительської семинарії і їх ми при столі титулували „господине!" Були також бідні хлопці на утриманні у деяких настоятелів за малі послуги в помешканні. З таких хлопців розголос дістали т. зв. „чала" о. Мельницького.

По обіді було трохи вільного часу на відпочинок, а потім префекти замикали „числа" і гонили нас до окремих наукових саль т. зв. музеїв, де при окремих пультах, часом під наглядом префектів повторяли ми богословські лекції, а здебільша полагоджували свої приватні справи і листування (особливо ті, що були вже заручені) і читали приватну світську літературу. Деякі вчилися чужих мов або студіювали українську літературу, переписували скрипти до літографовання, ноти до співу і т. п.

Двічі в тижні пояснював о. духовник екзеґетику св. Євангелія і голосив екзорти в українсько-церковній мові. Екзорти були часто переплітані веселими анекдотами з життя духовенства, настоятелів і каноніків. Це були т. зв. веселі екзорти, які зєднували о. духовникові симпатії питомців. Деколи скликав нас невідійно алярмовий голос дзвінка до музею IV-го року для якоїсь репримени о. ректора Бачинського. Мої Репримента зачиналася звичайно словами: „Мої господинове! Я вам кажу, що я ту семинарію гет розжену!" Раз у тиждень відбувалися виклади агрономії, садівництва і бжільництва професора уч. семинарії Бічна, а на IV. році ходили ми ще до заведення глухонімих, щоби там научитися розуміти знаки і міміку тих нещасних, для будучої нашої духовної практики.

Зимою від год. 6. веч. відбувалася під деякими „числами" наука ритуального співу, ведена т. зв. обучителями або дяками, яких було по два на кожнім році. Вони рекрутувалися звичайно з бувших ставропіґійських бурсаків, а раз у тиждень ходили ми на прохід під проводом префекта. При кожнім виході поза семинарію, як нпр. на виклади, асисту, іспити і т. п. стояв на коридорі коло фірти о. віцеректор Бачинський, переглядав консиґнацію виходячих і пильно звертав увагу на приписовий клерикальний одяг, себто циліндер, пояс, плащ і чоботи та завертав нераз тих, що хотіли виломитися з приписаної форми. Це псувало нераз кров т. зв. „шикам" поміж питомцями.

Так сходив нам розірваний на ріжні приписані офиції час до год. 7. веч., коли-то на голос дзвінка спішили всі зі чисел, з музеїв, з городу і з проходів на вечеру. Найгарніший час був по вечері до 9 год. себто до молитов. Тоді відбувалися звичайно проби співу або орхестри. Майже щодня збиралися товариші під дверима якогось солензанта зі співом, а часами і з музикою, співали „многоліттствіє" і входили під число, де святочно убраний солензант в поясі приймав гратуляції і тричі з усіми цілувався. На приняття гратулянтів був розстелений на столі ріжнородний тютюн і кожний із гостей мусів обовязково закурити, так що від диму свічка ледви як через мряку блимала. Хор співав тоді ріжні пісні, а улюбленими в той час були: „Дай дівчино нам шампана", „Італійська салата", „Красна зоре" Лаврівського чи Вербицького, „Там, де Татран" Воробкевича і ін.

(Докінчення буде)

Щоби не розписувати нового конкурсу і не тратити часу, та рівночасно мати те, що найбільше всім подобалось, поручив Комітет інж. Браунерові і буд. Елієвому виготовити новий, але дещо зменшений проєкт. Такий проєкт оба згадані панове виготовили і Комітет на засіданню дня 9. квітня 1932. приняв його та поручив виготовити детайлічні пляни і кошториси проєктованого будинку. По предложенню інж. Браунером і буд. Елієвом спільно виготовлених плянів, рішив Комітет на засіданні дня 13. травня 1932 р. розписати конкурс на внесення оферт на будову. Чия оферта буде найдогіднівша, той буде будувати. Дискреція оферт є запевнена, бо ніхто з Комітету їх отвирати не смів перед спільним засіданням, на якім запала ухвала, кому поручити будову дому „Рідної Школи" у Чорткові.

Комітет будови „Рідної Школи" в Чорткові рішуче протестує проти злобних наклепів, будьто би оголошення конкурсу було лише замиленням очей публичної опінії і будьто би хтось з Комітету отверто заявляв, що не віддасть будови абсолютно нікому іншому, як тільки інж. Браунерові. Комітет заявляє отверто, що буде будувати власник найдогіднішої оферти, а його імя буде оголошене в часописах „Діло" і „Новий Час".

Чорткі́в, дня 12. червня 1932.

КОМІТЕТ БУДОВИ „Р. Ш."

—o—

НОВИНКИ

— **До Передплатників „Української Загальної Енциклопедії".** В-во „Укр. Заг. Енциклопедія" кінчить другий том УЗЕ у **важких матеріяльних умовах** лише тому, що багато наших громадян, котрі замовили УЗЕ, не вирівнали дотепер залеглої передплати не вважаючи на кількаразові пригадки (останньої навіть через адвоката). А тому, що В-во УЗЕ **мусить** виконати всі зобовязання приняті супроти папірні, друкарні, клішарні, переплетні і т. д. і т. д. та й ще мусить кінчити зачате діло (видати третій том УЗЕ), просить усіх довжників вирівнати до 1. липня с. р. залеглости, щоб не наражатися на судові кошти та не доводити В-во хочби до короткого припинення появи дальших зшитків. — Адміністрація УЗЕ, Коломия, Народний Дім. 2-3

— **Річні пописи Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові** відбудуться в понеділок 27. червня в 8-ій год. веч. у великій салі "Муз. Т-ва (середні, вищі роки та курс концертовий). У програмі точки: фортепянові, скрипкові, віольончеля, хор та орхестра. Програмка в ціні 50 сот. служить як карта вступу. 2109 1—1

— **Українські делеґати на конґрес національних меншин.** На конгрес національних меншин, що відбувається цього року в днях 29—30. червня і 1. липня у Відні виїхали делеґати Української Парляментарної Репрезентації посли М. Рудницька і Зен. Пеленський.

— **Концерти Марії Сокіл у краю.** Повідомляють нас, що в перших днях липня Марія Сокіл відвідає з концертами кілька більших галицьких міст. В суботу 2. липня артистка концертуватиме в Коломиї, у салі „Щадничої Каси", а в неділю, 3. липня у Станиславові, в салі українського „Сокола". Програма концерту буде майже та сама, що на львівському концерті, який викликав захоплені відгуки української і польської фахової критики. В обох концертах фортепяновий супровід буде вести Антін Рудницький.

— **Рільнича конференція** відбулася знову 24. с. м. в міністерстві промислу й торговлі у Варшаві. Конференція мала на меті організацію збуту рільних продуктів та познакомитися з опінією рільничих і торговельних кол у цій справі.

— **Арештування обманця.** Слідчий відділ у Львові арештував б. члена дирекції кооперативи „Власна Хата", Гр. Свергуна під замітом обманства. Свергун познакомився з власником книгарні Громницьким (вул. Рутовського 22) і намовив його до підписів на своїх векслях. Розумієтьcя, опісля допустив до запротестування цих векслів, наслідком чого п. Громницький мусів їх як жирант сам викупити. Щоби не процесуватися зі Свергуном, пошкодований згодився на його пропозицію, щоби він, Свергун продавав як агент його книжки в краю, а часть його провізії п. Гр. буде стягати собі на рахунок довгу. Тимчасом Свергун надужив дальше його довіря і присвоїв собі всі гроші за продані книжки. Наслідком карного донесення суд наказав арештування Свергуна. Його зловживання доходять суми 8.000 долярів.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Психотехніка.

Психотехнічний інститут! Іменник нічого собі, а прикметник ще кращий. Вже „інститут" — слово поважне, серіозне,а „психотехнічний" то аж страшно.

Психотехнічний інститут — така собі порадня. Хочеш знати, до чого маєш кебету — ідеш до того інституту, там тебе змірять, зважать, заглянуть сюди-туди і скажуть:

— Ви, громадянине, до нічого не надаєтеся. Це в найгіршім разі.

А звичайно:

— Ви на поліціянта, як влив.

— Ви на політика.

— Ви на шевця.

— Ви на професора (не знати тільки, чи скажуть ще на якого: народніх шкіл, гімназії, чи університету? — Прим. автора).

Прихильники психотехнічної порадні думають, що в той спосіб охоронять неодного перед вибором невідповідного звання.

А я думаю, що вийдуть непорозуміння. Наприклад:

— Ви надаєтеся на шевця.

— Колиж я хочу бути професором університету!?

— Не порадимо. Не надаєтеся.

— А як я вам покажу, що буду?

— Не перечимо. В нас усе можливе. Але шевцем таки останете.

Не повірить. А хоч би й повірив, то постанови не змінить.

Тоді що?!

Я маю інакший проєкт психотехнічної порадні. Вона потрібна, мало того — конечна, але треба справу поставити зовсім навпаки.

Прослідкувати не те, до чого хтось надається, а те, до чого хтось не надається!

Наприклад. Змірили, зважили, заглянули і кажуть:

— Ви не надаєтеся на купця. Борони вас Боже, бо втратите маєток і ще до кримінало залізете.

Або:

— Тільки нічого не пишіть. Жадних повістей, оповідань, чи поезій. Будете в пошанівку, а так — матимуть вас за дурня.

Постращити в той спосіб людей, а напевно богато з них не накоїть собі і другим лиха.

Я вже писав про те, але не шкодить ще раз повторити: українці не ґріані своєю головною професією, а побічними. Кожний з нас уявляє собі, що він ґеніяльний саме в тій професії, якої через помилку не вибрав. Тому старається направити лихо в той спосіб, що дає на ліво й на право поради, забирає в тій „матерії" публично голос і загалом проявляє в тім напрямі велику активність.

Відстрашити від цього своїх пацієнтів — ось головне завдання психотехнічного інституту в Галичині і тим подібних північно-західних землях.

Галактіон Чіпка.

Концерт Сальомеї Крушельницької.

Дня 23 ц. м. в тиждень після концерту Марії Сокіл, що представилася львівській публиці як нова, досіль незнана зоря співочого мистецтва, виступила на естраді Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові стать знайома і дорога нашому музичному світові, стать сповита авреолею ще найгарніших спогадів з передвоєнного минулого, одна з цих, що стояли при засновинах нашого теперішнього музичного життя — велика Сальомея Крушельницька. І хоча не так давно останній раз далася почути на нашій естраді, бо 1928 року, то одначе її найновіщий виступ робив враження чогось свіжого. Що більше, артистка заясніла як звуком голосу, так дикцією ще дужче, ніж попереднього разу.

В програму концерту ввійшли побіч точок, відомих уже з вище згаданого попереднього концерту нашої прімадонни: „Якби мені, мамо, намисто" Лисенка, „Гопака" Мусорґського, „Менуета" Бассанія (італійця XVII ст.), „Гебрейської мельодії" Равеля і еспанської танкової пісні „Хота" де Фаллі — осьтакі нові точки: арія „Spiaggie amate" Ґлюка, арія E-dur з оп. „Ідоменей" Моцарта (італ.), „Романца" Дебіссі (франц.), „Sogno vespertino" Ріхарда Штравса (італійський переклад відомої пісні „Traum durch die Dämmerung"), „Де ти зіронько" Мусорґського, вкінці кілька галицько-українських народніх пісень, як закінчення програми.

Нема вже що й казати, що Лисенкова пісня як уже досі, так і цим разом вийшла в виконанні нашої достойної концертантки наскрізь стилево. А вжеж „Гопака" Мусорґського вона не лише відспівала, але попросту відіграла по акторськи! Це була вже не пісня, лише сольова сцена без декорацій. В незнаній досі „Зіронці" Мусорґського (написаній у тій самій тонації, що „Гопак", цебто Fis-moll), майже українська контура кантілени вийшла зівсім у стилю народньої пісні.

В достойній ділянці старої клясичної музики пригадав я собі симпатично з попереднього концерту нашої співачки „Менуета" Бассанія — оцю погідну „пісню про сонце", що в моїй уяві вже аж стала символом соняшньої вдачі нашої артистки — пізнав глибоку й виразисту арію Ґлюка (Ес-дур), а вжеж правдивою милою несподіванкою була тут Моцартова арія з „Ідоменея". Співачка, якої головним полем до попису бувала новіша оперна література з Вердієм на чолі, а з Вагнером включно і лише принагідно являлися в її репертуарі дрібні старинні арії — цим разом в обширній, ладом сонати розбудованій арії зз „Ідоменея" показала себе не гіршою інтерпретаторкою Моцарта, ніж якого з новіших італійців зі свойого звичайного репертуару. Вкінці навіть у модерних піснях (Равеля, Дебіссі, Штравса, де Фаллі), що безпосередньо після арій старих клясиків робили з композиторського боку вже куди менше користне враження (це саме скажу й про техніку пісень Мусорґського), наша артистка таки найшла неодну гарну нагоду заясніти повною життя декламацією слова і майстерно степенованою динамікою звуку.

Фортепяновий дострій спочивав в рутинованих руках д-ра Н. Нижанківського (найліпше вийшов в модерних піснях з Мусорґським включно). Вимково лише при кінцевих народніх піснях артистка своїм старим звичаєм акомпаніювала собі сама. Фреквенція публики була досить значна та з огляду на золотими буквами записане імя концертантки могла би бути більша.

Борис Кудрик.

—o—

— **Розвязали громадську раду в Бережанах.** На припоручення повітового виділу перевели люстрацію громадської господарки в Бережанах та ствердили значні надужиття громадського майна. Сума вкрадених грошей перевищає 6000 зол. Тому що громадська рада не протиділала тим надужиттям, тернопільський воєвода розвязав цю раду та настановив урядового комісара Юстина Головка, а йому до помочі додав Андрія Козака, як заступника та прибічну раду. Справу вкрадених громадських фондів передали судові.

— **Градова туча над Золочівщиною та Ярославщиною.** Над західною та північною частиною золочівського повіту перейшла буря зі зливою та градом. У Балучині, Фірлеївці, Вільшаниці, Митулині, Пітричах, Острівчику Пільнім і Скварявi понищила засіви на просторі 2.000 гект. Загалом шкоди є на ок. 100.000 зол. Вихор був такий сильний, що в Вільшаниці перевернув 4 стодоли, 2 шопи та хлів. Жертв у людях не було. — Ярославщину навістила сильна градова туча. Град величини пястука вибив до тла збіже та зеленину на просторі 1000 моргів у селах Адамівка, Майдан Сінявський, Красне, Павлова та Дібча, у тих громадах на просторі 500 моргів. Засіви не були обезпечені. Тогож дня буря понищила засіви в південній часті Ярославщини в 5 селах і заподіяла великі шкоди. З ініціятиви повітового виділу утворився рятунковий комітет, який ліквідує шкоди та звернеться за помічю до державної і самоврядної влади.

— **Зарізався косою.** У Ярославі відібрав собі життя 60-літній селянин Іван Коцур, так що тричі пробив собі груди й підрізав горло.

— **Парубоцькі порахунки.** Два парубки з мазурського села Білки Королівської пов. Львів, Войтіх Канва і Ян Войдила старалися за ту саму дівчину в Гаях. Коли Войдила зміркував, що Канва має більше від нього щастя, взяв собі до помочи двох інших парубків, Юзефа Касперського й Юзефа Домарацького і коли Канва вертав від своєї дівчини, так його побили, що той згинув на місці. Поліція арештувала всіх трьох забіяків і відставила до суду у Винниках.

— **Небіжчик, якого не було в гробі.** В Торуні убив хтось недавно кімнатного маляря Гурецького і в злочині підозрівають шофера Якубовського, що удержував любовні зносини з жінкою убитого. Перед кількома днями прийшла на цвинтар комісія, щоби перевести ексгумацію небіжчика. Коли відкрили гріб, показалося, що там лежить тіло не Гурецького, але якогось іншого мужчини. Де подівся Гурецький, покищо загадка.

— **Десять міліонів долярів за крадіж почтових посилок у Рад. Союзі.** Внаслідок широко розповсюдженої крадіжки поручених листів і

пачок у Рад. Союзі рада народніх комісарів рішила завести нову методу при доручуванні таких посилок. Відтепер при кожнім порученім листі або пачці буде долучена спеціяльна надрукована картка, на якій мусить підписатися кожний урядовець, через якого руки такі посилки будуть переходити. В 1931 р., як пишуть московські „Ізвестія", радянський уряд був зобовязаний виплатити десять мілїонів долярів за втрату листів і пачок. Ця сума покриває лише малу частину крадіжи, бо багато пошкодованих осіб навіть не вносять скарг після втрати своїх посилок.

— **Кара за християнський похорон.** Губернатор Валенсії (в Еспанії) укарав 107 католиків зі села Фуенте Ля Гіґуера досить високими грошевими карами за участь в похороннїй процесії, попереду якої несли хрест. Найбільшу кару наложили на священика.

— **Грабунковий напад на монастир.** З Атен повідомляють, що біля монастирської каплиці в Кастрізіон пастухи найшли змасакровані трупи двох монахів. Слідство викрило, що вони впали жертвою бандитів, які так довго знущалися над ними, доки не дістали 140.000 драхм, що було в монастирській касі.

— **Золото на дні океану.** На Атлянтійському океані недалеко французького міста Бреста затонув перед 10 роками англійський корабель „Єгипет", зударившися з французьким кораблем, „Єгипет" був так сильно ушкоджений, що затонув до кількох хвилин, причому згинуло 120 осіб. Але ще більшу втрату потерпів англійський уряд, що пересилав тим кораблем великий вантаж золота до Індії. Від кількох місяців працюють тепер в місці катастрофи англійські нурці, щоби добути золото із затопленого корабля. Перед кількома днями вони дісталися нарешті до комори, в якій є золото, і видобули скриню зі штабами золота вартости кількох мілїонів франків. Однак до добуття всего скарбу ще далеко і праця нурців, переривана частими бурями, потреває ще довго.

— **Одномісячна поїздка по Америці.** Як повідомляють з Нюйорку, з початком червня ц. р. вернулися омнібусом співаки з Українського Хору Ол. Кошиця і танцюристи з Українського Народнього Балету Василя Авраменка зі своєї одномісячної поїздки по важніших центрах Злучених Держав. Балетмайстер Авраменко і професор Кошиць залишилися в Шикаґо на кілька днів, щоби поробити приготування до виступу на світовій виставці в тім місті на другий рік. Учасники артистичної поїздки були зовсім вдоволені успіхами своєї праці, хоч це вимагало великого напруження всіх сил і нервів. Деякі учасники не мали належних вигід в часі дороги ізза недостачі гроша, але молодість переборола все. З фінансового боку артистична подорож не принесла бажаного успіху. Навпаки є навіть значний недобір і тепер треба поважно застановитись, як його покрити. Покищо цей недобір покритий приватними позичками артиста Авраменка.

— **Ліндберґ при науковій праці.** Проживши велику родинну траґедію, Карло Ліндберґ взявся до наукової праці в лябораторії інституту Рокефелера в Нюйорку. Його праця сповита тайною, остільки, що ніхто не може сказати, над чим саме він працює. В квітні ц. р. появилася стаття в журнал „Саєнс" (Знання) з підписом Ч. А. Ліндберґ, але тоді заперечили, начебто був Карло Ліндберґ, славний летун. Стаття мала заголовок: Метода очищування в центрифуґальнім апараті, що має відділити кров від сировиці. Тепер підтверджують, що це була стаття летуна Ліндберґа.

— **Величезна морська хвиля** вдарила на мексиканський беріг біля Коліми, сягаючи на один кільометер в глибину суходолу. При березі купалося кількасот осіб, яких уступаюча хвиля сполокала в море. Поверх сто осіб згинуло. На березі лишилася маса риб, які тепер гниють і можуть викликати пошесть.

— **Фільмові знимки** з походу на гроби поляглих борців в дні Зелених Свят у Львові можна оглядати й замовляти в Союзному Базарі при вул. Руській ч. 20. Знимки дуже дешеві, а памятка гарна.

— **Виїзд учасників клїматичної стації Укр. Гіґ. Т-ва на Сокіл** наступить вночі з 1—2. липня з головного двірця у Львові в год. 0.30 (пересідання у Стрию). Збірка у Брошневі год. 5. рано, на Соколі 2. липня в год. 11. рано.

——o——

СПОРТ.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ

львівських сокільських гнізд відбудуться для побратимів і сестер у вівторок і середу себто 28. і 29. ц. р. Вівторок в годині 6 попол. а середа 9.30 рано й 4. попол. В слідуючих конкуренціях: для мущин біги 100 м, 400 і 1500 м., гінці 4×100, скоки ввисочінь, вдаль, довжінь і з жердкою, мети диском, ратищем і стусан кулею. Для жінок мети диском, ратищем, стусан кулею, біги 60 м., 100 м. і 800 м., скоки вдовжінь, ввисочінь.

Дописи.

ЗОЛОЧІВ. **(Святочний концерт у честь Лесі Українки).** Заходом Просвітно-Шкільної Секції при філ[illegible] Союзу Українок в Золочеві відбувся в четвер дня [illegible] ня ц. р. святочний концерт у честь Лесі Українк[illegible] Признання і щира подяка належиться так заходам [illegible] ції, як і усім виконавцям поодиноких точок програ[illegible] що своєю участю надали концертові поважний [illegible] Вп. п. проф. Віханська завдяки мистецькій грі, дала при[illegible] сутним справжню естетичну насолоду фортепіянов[illegible] солями: Баркароля і Рапсодія укр. Лисенка та Рапсод[illegible] Ліста. Немало праці і хисту вложив відомий компози[illegible] тор Вп. п. проф. В. Безкоровайний у підготовку [illegible] міш. хорів Філії Муз. Інституту в Золочеві; з даного ма[illegible] теріялу видобув шан. диригент „максімум", так що [illegible] рові точки вийшли вповні вдоволяючими. Відносно [illegible] бору пісень можнаб завважати, що для підчеркнен[illegible] світогляду Лесі Українки краще підходилиб пісні і [illegible] євим настроєм, але це трудно здійснити у жіночому [illegible] мішаному хорі. Новістю була поява на українській [illegible] ні в Золочеві відомого тутешнього героїчного [illegible] соліста Вп. п. мґ. Іойка, який своїми солями: Горить [illegible] серце, Гетьмани, Бабине літо і щедрими надатками [illegible] чарував публику. Гарна металічна краска голосу, [illegible] емісія і ясна дикція у п. мґ. Іойка мусять захопити [illegible] ного слухача. Враженню, яке зробив шановний [illegible] на слухачів, дали вони вимовний вислів бурхливими [illegible] плесками. Вступне слово п. С. Дмитруківаної викликал[illegible] помітне враження глибиною думок і палкістю [illegible] видобутих із творчости Лесі Українки. ПП. Боровськ[illegible] З., Бровіська Л. і Дмитруківане Д. своїми декламаціями виявили хист у зрозумінні та відчутті ідей і [illegible] геніяльної, так малозрозумілої ширшому загалові [illegible] ки-поетки. Взагалі цілий концерт був старанно підготований і оставив у душах слухачів незатерте миле [illegible] жіння, за що належиться повне признання усім [illegible] новним громадянам, що приложили рук до влаштування цього гарного національного свята. — Д. Байда.

——o——

Нові книжки й журнали.

В. Дорошенко: „ҐЕТЕ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕ-КЛАДАХ, ПЕРЕСПІВАХ ТА НАСЛІДУВАННЯХ". Спроба бібліографії (з нагоди столітньої річниці смерти поета). Вид. Наук. Тов. ім. Шевченка. 1932. ст. 12.

——o——

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 25. VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., [illegible] літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., [illegible] вень 3·40—3·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Понеділок, 27. червня, год. 7.30 веч. „Бурашонові клопоти (ціни найнижчі).

Вівторок, 28. червня, год. 7.30 веч. „Бурашонові клопоти".

Середа, 29. червня, год. 7.30 веч. „Бурашонові клопоти".

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 27. червня театр замкнений.

Вівторок, 28. червня, год. 8. веч „Таточко" (премієра) песа Де Флерса та Кеявета.

Середа, 29. червня, год. 8. веч. „Таточко".

Кіна.

АПОЛЬО: „Кайдани минувшини" та „В далекий світ".

КАСІНО: „Таємна 6-ка" (з Уолесом Беррі).

КОПЕРНИК: „Любощі Їх Милости Князя".

ЛЕВ: „Князь Дракуля".

МАРУСЕНЬКА: „Любощі Їх Милости Князя".

МІРАЖ: „Прощай Ліліянко, прощай Маскот" (Ліліяна Гарвей. Іго Сим).

ОАЗА: „Льорель і Гарді за кратами".

ПАН: „Сентиментальний романс".

ПАЛЯС: „Чоловік своєї жінки".

ПАСАЖ: „Дикий Захід" і додатки.

ПРОМІНЬ: „Жінка в багряниці".

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВЕ: „Неаполь співаюче місто".

УТІХА: „Привид смерти", „6 тижнів серед апашів".

ХИМЕРА: „Екзотична жінка".

Закордонне радіо.

Вівторок, 28. червня 1932.

Кеніґсберґ (217,1) 20.35 „Семеле" орат. Гендля, **Братислава** (278,8) 14.30 Концерт, 20.00 Скрипка, 21.00, 22.20 Легка музика, **Міляно** (331,4) 20.30 „Княжна долярів" оп. Фаля, **Штутґарт** (360,6) 12.00, 13.00, 20.00 Концерт, **Гельсінґфорс** (368,1) 19.10 Спів, Саґа Кроґіюс, **Білгород** (430,4) 16.30 Нар. пісні, Мара Печіч, 17.30 Юг. пісні, Станое Янкович, 19.40 „Траґедія Косова" драма Лазаревича, **Рим** (441,2) 12.45, 20.45 Концерт, 17.30 Пісні, Катанеано, **Лянґенберґ** (472,4) 12.00, 13.00, 17.00 Концерт, 20.30 „Поворот Товії" орат. Гайдна, **Відень** (517,2) 15.20 Старонімецькі пісні, 19.35 Оп. арії, **Мінхен** (532,9) 20.10 „Ді Равенштайнер Гохцайт" оп. Вальтерсгавзена, **Будапешт** (550,5) 18.45 Арії та пісні, Ковач, **Харків** (937,5) 15.00 Українська музика, 18.00, 20.00 Концерт, 24.00 Оп. арії, **Париж** (1724,1) 20.00 Вечір пісеньkарів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 28. червня 1932.

12.20, 12.45, 15.25 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат. 15.00 Господарський комунікат, 15.10 Для дітей „Останки дітей в школі", 15.35 Комунікат т-ва фіз. і спорт. виховання, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 Народне мистецтво й культура, 17.00 Скандинавська музика, 18.00 „Про скарби, скриті в землі", 18.20 Танкова музика, 19.45 „На службі милосердя", 20.00 Концерт (музика, спів), 20.55 „Шлеськ у сьогоднишній літературі", 21.10 Концерт, 22.00, 22.50 Танк. музика, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Виділ Товариства „Українська Захоронка складає сердечну подяку всім Вп. Паням, Студентам і Студенткам за ласкаву поміч в уладженню збірки дня 20. VI. ц. р.

Виділ Товариства „Українська Захоронка" подає до відома, що льосування премій для членів Т-ва відбулося дня 15. VI. ц. р. під проводом Вп. Раковської; вильосовано такі числа: 93, 97, 240, 148, 48. Премії відбирати у Вп. Гординської, вул. Листопада 40.

Бурса Р. Ш. у Львові вул. Хшановської 9 оголошує конкурс на приняття питомців на шк. рік 1932-33 за місячною оплатою в квоті 50 зол. 80 гр., або харчами і місячною доплатою в квоті 20 зол. 80 гр. Подання вносити до 15. липня 1932. Близші інформації в Управі Бурси.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОНКУРС.

Головна Управа „Рідної Школи" проголошує отсим конкурс на посаду учителя гімназії „Рідної Школи" ім. О. Маковея в Яворові від 1-го вересня 1932 р. Подання з відповідними залученнями вносити до 15. липня ц. р. на адресу Львів, Ринок 10. Інформації про умови праці і винагороду дає Реферат Шкіл „Рідної Школи".

Президія Головної Управи „Рідної Школи".

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.